

عنوان مقاله:

مقایسه آناتومی چوب های ملج، اوجا، آزاد و داغداغان به منظور شناسایی آنها از یکدیگر

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات علوم چوب و کاغذ ایران، دوره 26، شماره 3 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

وحیدرضا صفدری - استادیار گروه علوم و صنایع چوب و کاغذ - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج

میثم گلچین فر - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و صنایع چوب و کاغذ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرج

خلاصه مقاله:

در این پژوهش ویژگی‌های آناتومی و بیومتری چوب چهار گونه ملج (*Ulmus glabra*)، اوجا (*Ulmus carpiniifolia*)، آزاد (*Zelkova carpiniifolia*) و داغداغان (*Celtis australis*) متعلق به خانواده *Ulmaceae* که به لحاظ ویژگی‌های آناتومی خیلی به یکدیگر شبیه هستند و کم و بیش در ابنیه باستانی به کار گرفته شده‌اند بررسی شد، در نتیجه شناسایی چوب آنها از یکدیگر دارای اهمیت می‌باشد. در میان این ۴ گونه، داغداغان به آزاد و اوجا به ملج شباهت بیشتری دارد. به طوری که سلول‌های اشعه‌های چوبی دو گونه آزاد و داغداغان یک اندازه نبوده و اتفاقاً در همین سلول‌های بزرگ تر کریستال مشاهده می‌شود، ولی سلول‌های اشعه چوبی اوجا و ملج تا حدوی هم‌اندازه و فاقد کریستال هستند. تفاوت دو گونه اوجا و ملج را می‌توان در شکل ظاهری و فراوانی اشعه چوبی دانست. به نحوی که ظاهر اشعه چوبی اوجا در برش مماسی به سبب بزرگ بودن تک‌تک سلول‌های پارانشیم اشعه، قطور و کم ارتفاع به نظر می‌رسد، در حالی که سلول‌های اشعه چوبی در گونه ملج نسبت به اوجا کوچک تر و در نتیجه از ظاهر باریک و بلند برخوردار می‌باشد. ضمناً تعداد اشعه در هر میلی-متر در برش عرضی گونه اوجا ۶-۸ عدد، ولی در گونه ملج ۴-۵ عدد می‌باشد. در برش مماسی سلول‌های حاشیه‌ای اشعه‌های چوبی دو گونه آزاد و داغداغان بزرگ تر از سلول‌های داخلی‌تر می‌باشد. سلول‌های بزرگ حاشیه اشعه چوبی گونه داغداغان علاوه بر اینکه به صورت انفرادی حضور دارند، به صورت پشت سر هم و پیوسته نیز مشاهده می‌شوند که حالت اخیر به ندرت در چوب گونه آزاد مشاهده می‌شود. همچنین رنگ محلول پخت (آب + گلیسرین) نمونه‌های چوبی (۲×۲ سانتی‌متر) که به منظور نرم کردن بافت چوب به کار می‌رود در گونه آزاد به زرد طلایی تغییر رنگ داده در حالی که در سایر نمونه‌های چوبی به خاکستری تغییر رنگ می‌دهند.

کلمات کلیدی:

مقایسه آناتومی چوب، ملج، اوجا، آزاد، داغداغان، شناسایی چوب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1329484>

